

PANORAMA

Geïllustreerd Weekblad met Hollandschen en Maleischen tekst

Onder redactie van

LIEM KOEN HIAN.

Bureau:
STADHUISPLEIN 41

20 JUNI 1936

Jaargang X No. 24

Rondlelik

Toen wij voor den eersten keer de oorlogsgeruchten uit China bespraken, schreven wij onder meer: „Intusschen moet men met verrassingen rekening houden”. Welnu, die verrassing is gekomen!

Werden in den loop van de vorige verslagweek de berichten steeds verontrustender en leek het er steeds meer op alsof een hevige oorlog niet meer zou zijn te voorkomen, plotseling, als een donderslag bij helderen hemel — zoo verrassend was het! — kwam het verlossende bericht: De burgerstrijd was ten einde gekomen. Een bloedeloze overwinning van Chiang Kai Shek. De Zuidwestelijke troepen waren aan het retireeren

De Chineesche binnenlandsche politiek is ondoorgrondelijk.

Maar misschien is dat zoo kwaad nog niet. Men hoort steeds lachen als men over de wijze waarop burgeroorlogen ten einde worden gebracht hoort spreken. De macht van het geld schijnt in China zoover te reiken, dat men er de vrede mee koopen kan. Het was bekend, dat in den tijd der *toechoens* een generaal die slecht bij kas was begon te gillen:

hou me vast of ik bega een ongeluk!, en daarna aan het mobiliseeren sloeg met verspreiding van pamfletten dat hij tegen dien of dezen toechoen een strafexpeditie zou aanvangen. De zaak kwam dan wel vanzelf in orde. Als de toechoen die aldus bedreigd werd zich zwakker voelde, wel, dan greep hij in zijn beurs en men ging onderhandelen tot men het eens was over de schadevergoeding die voor het niet-zenden van de „strafexpeditie” moest worden betaald. Men achtte dien tijd in het algemeen voorbij. Doch ook hier blijkt dat het vergissen iets heel menschelijks is! Want, ook in dezen dreigenden burgeroorlog van 1936 dit militaire racketeer-systeem nog niet te hebben afgedaan. Generaal Han Fu Chu werd voorzien van ammunitie en hem werd een toelage toegezegd van 700.000 dollars in de maand..... Aldus een telegram van Siang Po's Specialen Dienst op denzelfden dag dat Reuter ons het bericht bracht van het verrassend einde van den burgeroorlog tusschen Canton en Nanking!

Intusschen schijnen nog niet alle partijen te zijn bevredigd.

Dagelijks komen nog berichten binnendruppelen over militaire bewegingen in Zuid-China. Doch *verontrustend* zijn die berichten niet meer. Hoogstens kan met het hoofd nog schudden over dat vele geld dat nu uit Nanking's kluizen moet worden gehaald om het Zuidwesten te bevredigen. Maar enfin, liever dat de berooide schatkist nog wat meer leeg raakt, dan dat China in een afgrijselijken en vernietigenden burgeroorlog gewikkeld raakt, niet waar?

Om een ding kan men intusschen blij zijn. En wel dat Nanking blijkbaar zoo goed zijn Pappenheimers kent. Want gedurende die dagen vol spanning bleek Nanking merkwaardig koel te blijven. Nu snappen ook wij waarom. Nanking wist blijkbaar dat die dreiging uit het Zuidwesten niet zoo moeilijk te bezweren zou zijn. En Nanking wist blijkbaar dat de prijs nog wel te betalen is. Wij kunnen ons daarin verheugen, evenals wij ons kunnen verheugen over het feit dat met het afwenden van een binnenlandschen strijd Nanking wederom gelegenheid krijgt om zich verder te ontwikkelen. In het bijzonder om de luchtvloot nog sterker te maken, zoodat het een volgenden keer niet meer noodig zal zijn om het met geld te zeggen!

✱

De ontspanning in den politieken toestand in China staat gelukkig niet alleen. Ook elders en wel in het roerige Europa is de toestand ietwat opgeklaard. Vraag niet ten koste waarvan! Doch het voornaamste is dat er per slot van rekening eene ontspanning in den toestand is verkregen.

Italië begint zijn zin te krijgen. De sancties zullen worden afgeschaft. Eerst ietwat schuchter is in den loop van deze week het Engelsche Kabinet er openlijk voor uitgekomen dat de handhaving van sancties tegenover Italië volkomen nutteloos is en alleen maar uiterst gevaarlijk kan zijn voor den toestand in Europa. De Engelsche Regeering heeft thans erkend dat het noodzakelijk is om de sancties, welke door den Volkenbond tegenover Italië zijn gelast in te trekken. Italië heeft, zooals men weet, bedreigd met een oorlog indien de Volkenbond die sancties zou blijven handhaven ook nadat Ethiopië in handen van Italië is gevallen. De Volkenbonds-

leden halen thans bakzeil. Men heeft de waarheid onder de oogen moeten zien en daarbij is gebleken dat die sancties eigenlijk een onding zijn

Vaarwel nu sanctiespolitiek! Maar meteen wil dat zegegn: het einde van den Volkenbond. Zeker althans als politiek orgaan. De Volkenbond zal zijn leven kunnen rekken in den rol van een bemiddelaar inzake sociale en economische kwesties, maar op het gebied van de politiek heeft hij waarschijnlijk voor goed afgedaan. De sancties waren *ultima ratio*. Was de toepassing daarvan effectief gebleken had men daardoor Italië kunnen dwingen tot het neerleggen van de wapens, welaan dan zou de Volkenbond voor goed zijn gezag hebben gevestigd. Het heeft echter niet mogen zijn. De zwakheid die zich openbaarde toen het ging om de toepassing van sancties die wel effect hadden kunnen sorteeren, als het olie-embargo, moest wel leiden tot een echec van de sanctiespolitiek.

Nu heeft het Britsche Kabinet besloten tot afschaffing der sancties. Toen Eden officieel zulks in het Lagerhuis mededeelde, werd er „Schande” geroepen. Maar, schande of geen schande, de politiek die zich instelde op den Volkenbond zal thans wel tot het verleden moeten worden gerekend.

Men kan daarover ach en wee roepen, men kan het zonde vinden, een andere uitweg schijnt niet aanwezig te zijn. Een ding heeft men er uit kunnen leeren: halfslachtigheid is iets uit den boeze. Waren de leden van den Volkenbond niet halfslachtig geweest bij de toepassing van sancties; had men het aangedurfd om ook de krachtigste maatregel toe te passen toen men eenmaal tot het toepassen van maatregelen besloot, waarschijnlijk zou de Volkenbondspolitiek nog iets zijn geworden. Doch toen men kruidenlersystemen ging volgen en ging uitrekenen wat een eventuele toepassing van het olie-embargo met zich zou brengen en voor zich kreeg het beeld van een Europeeschen oorlog, waardoor allen den moed ontzong, toen was het te voorzien dat de sancties — nota bene waren de meest onschuldige toegepast! — heelemaal niets zouden opleveren. En daarmede was het lot van den Volkenbond beslist. Het einde van een schoonen droom

Een nieuwe drama verrijst uit de Pacific.....

door

HANSON W. BALDWIN.

(Vervolg Panorama ddo. 13 Juni 1936).

De onzekere situatie in den Pacific van heden geeft een zekere aanwijzing voor de toekomst. Vier mogendheden hebben nu een onmiddellijk en voornaam belang bij het Pacific-probleem: Japan en Rusland, China en de Vereenigde Staten. Op minder directe wijze, doch desniettemin in zeer groote mate, bij de gebeurtenissen in den Pacific betrokken zijn Groot-Brittannië en haar empirium, Duitschland, Frankrijk en — in verband met Nederlandsch Oost-Indië — Holland. Ook andere naties hebben natuurlijk belangen, doch minder rechtstreeksche, in de kansspelen die de geschiedenis aan het spelen is.

Tegenwoordig beheerscht Japan — door zuiver fysieke dominantie — den Westelijken Pacific, hoewel er teekenen zijn dat hare heerschappij in het volgend hoofdstuk op ernstige wijze zou kunnen worden betwist. Haar vloot, die in grootte nummer drie is op de wereld, is modern en krachtig en goed-geoeffend; zij wordt geruggesteund door een „mosquito-fleet” zooals er waarschijnlijk geen tweede is en door een handelsmarine en visschersvlooten die in potentialiteit steeds toenemen.

Zij heeft het groote voordeel van een geografische ligging bij hare beheersching van de westelijke zeeën. De Marianne-, Marshall- en Caroline-eilanden — uitstekende vloot- en onderzeebootenbases (vele waarvan Japan heeft voorzien van landingsplaatsen en welke zij waarschijnlijk zal versieren) — geven een sterke bescherming tegen elke vijandelijke nadering uit het Oosten.

Naar het Westen zijn de Japansche eilanden, die een uitgesproken tekort hebben aan grondstoffen, slechts door de nauwe Straat van Korea en de Japansche Zee gescheiden van de Japansche invloedssferen in Azië en de binnenlandsche verbindinglijnen van dat vasteland. Naar het Zuiden is er niets dichter dan Singapore — tenzij men de Philippijnen in aanmerking neemt — dat Japan kan bedreigen; en niets staat in den weg tusschen haar en de rijke olievelden van Nederlandsch Oost-Indië behoudens de Philippijnen.

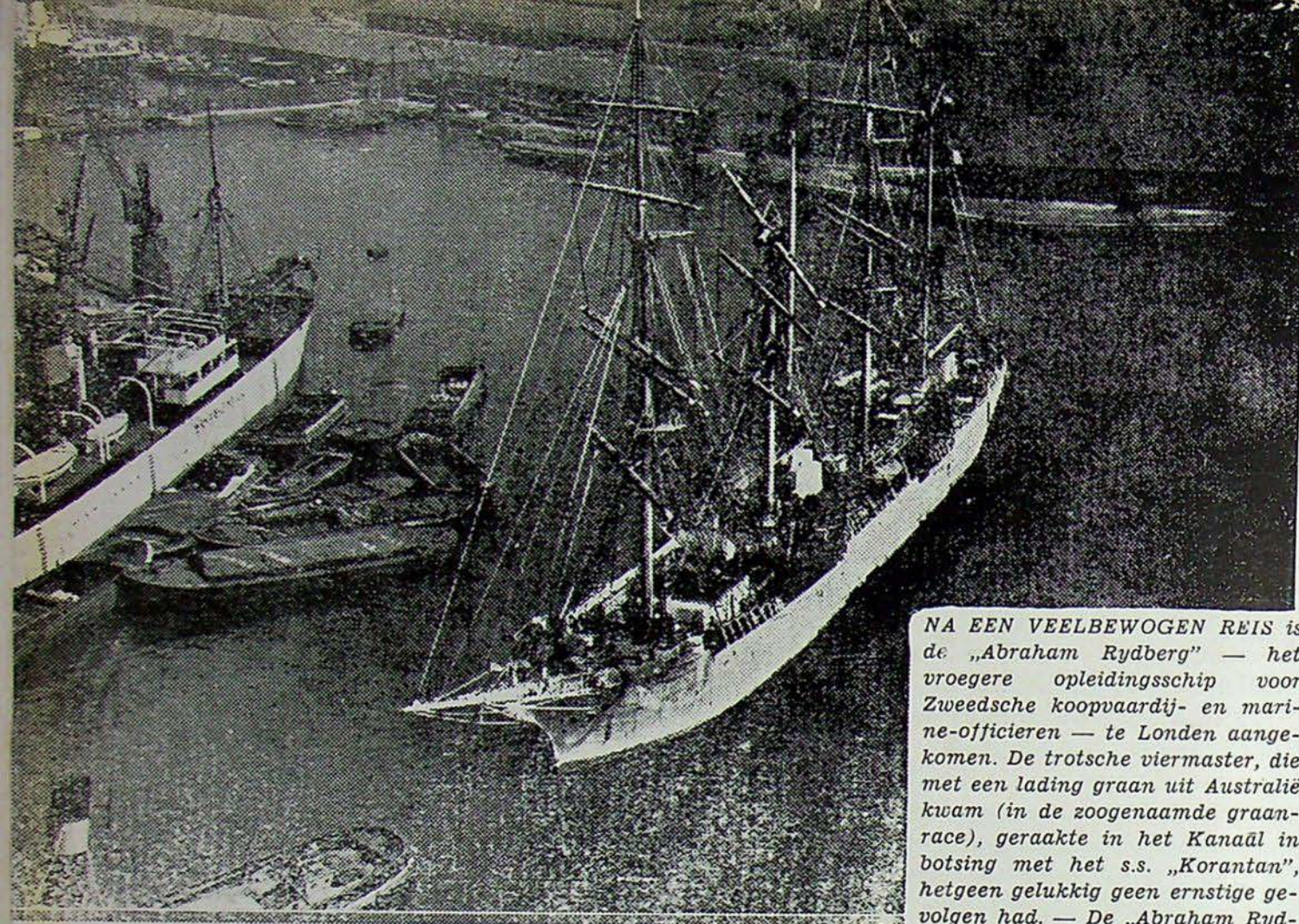
Japan's legers zijn evenzoo machtig en ook zij genieten het voordeel van eene geografische positie. Zij hebben verbindinglijnen in Mongolie die veel en veel minder kwetsbaar zijn dan die van de Siberi-

sche legers van Rusland, de eenige gelijke die op het vasteland van Azië tegenover Japan staat. Of nu in geval van oorlog Wladivostok als een rijpe appel in handen van Japan zal vallen of niet; of nu, zooals enkele deskundigen aannemen, de Russen gedwongen zullen zijn zich terug te trekken tot het Baikal meer of niet, vast staat dat Japan niet gehinderd kan worden in hare beheersching van „Manchukuo” en Korea, zeker niet in de naaste toekomst.

China zelf kan slechts een zwak verweer voeren tegenover elken stap die Japan zou willen nemen en de vreemde mogendheden hebben noch de neiging noch de kracht om de Japansche penetratie naar het Zuiden tegen te werken. Aldus regeert Japan op suprême wijze in den Westelijken Pacific, vanaf Sakhalin en de Kurillen in het Noorden tot de Marshalleilanden in het Zuiden. Op het vasteland is zij fysiek genomen in feite domineerend van de Maur-rivier tot aan de Chineesche Zee. Wanneer zij het verkiest om een sterke vlootbasis in Formosa te bouwen, zooals het gerucht zegt, zal hare heerschappij over een groot deel van Zuid-China daardoor slechts des te sterker kunnen zijn.

Wat voor gebruik Japan van hare heerschappij zal maken vermag slechts de toekomst ons te doen zien. Doch voor het heden moet Japan een politiek van expansie volgen. Een volmaakte en onbetwiste suprematie in den Westelijken Pacific en in het Oostelijk gedeelte van het vasteland van Azië schijnt haar doel te zijn en daar is weinig kans op, dat hare agressieve politieke, militaire en commercieele strevingen verzacht zullen worden, totdat er een of andere oplossing gevonden is voor den druk van de bevolkingstoename op de Japansche eilanden, voor het gebrek aan bebouwbaar land, voor het tekort aan grondstoffen.

Deze zijn niet de eenige motieven voor de Japansche expansie van de laatste paar jaren en voor haren eisch van vloot-pariteit. Een groeiende nationalisme en een gevoel van prestige en de militante agressiviteit van hare leiders hebben veel bijgedragen tot de politiek van krachtsontwikkeling, die gedurende jaren den Pacific in gistenden toestand

NA EEN VEELBEWOGEN REIS is de „Abraham Rydberg” — het vroegere opleidingsschip voor Zweedsche koopvaardij- en marine-officieren — te Londen aangekomen. De trotsche viermaster, die met een lading graan uit Australië kwam (in de zoogenaamde graanrace), geraakte in het Kanaal in botsing met het s.s. „Korantan”, hetgeen gelukkig geen ernstige gevolgen had. — De „Abraham Rydberg” op de Theems.

heeft gehouden. Doch Japan's fundamenteele economische problemen blijven nog steeds de groote moeilijkheid van het Pacific-vraagstuk en het schijnt, dat zij niet kunnen worden opgelost zonder meteen te trappen op de teenen van andere naties.

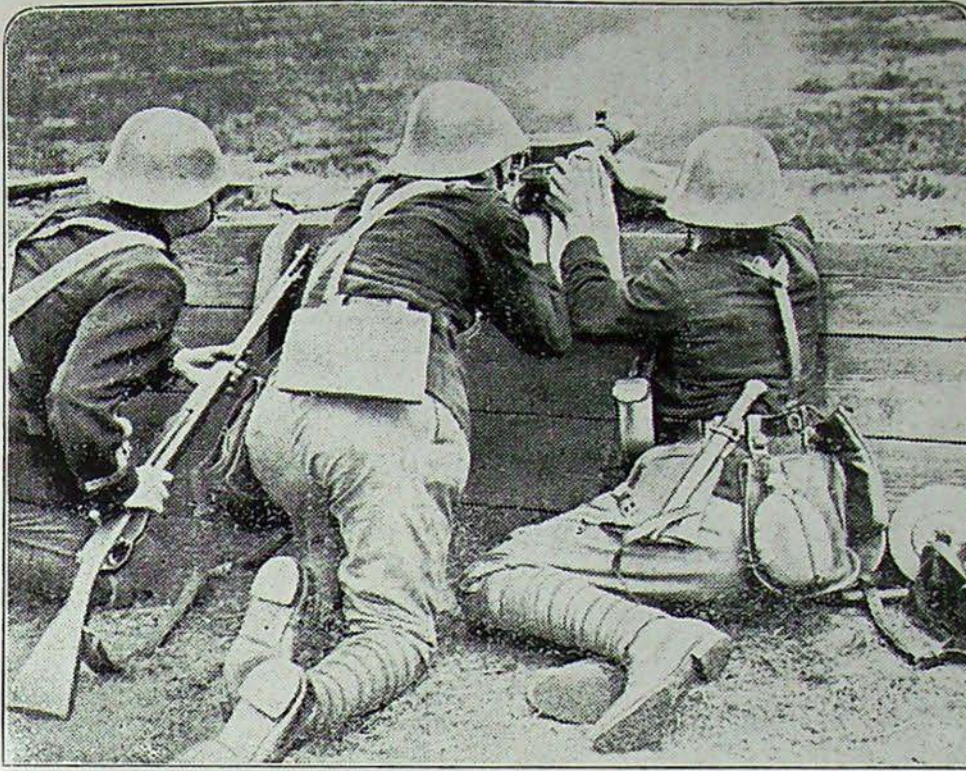
••

Rusland, — tot nog toe geen Pacific-mogendheid doch wier beteekenis op snelle wijze aan het groeien is rondom haren noordwestelijken rand —, is een van de naties die het meest verontwaardigd is over het Japansche imperialisme, zoowel omdat dat imperialisme op fundamenteele wijze antagonistisch staat tegenover de politieke filosofie die de Soviets regeert als ook omdat de Japansche ambities ten opzichte van Buiten-Mongolie regelmatig in de laatste jaren hebben geleid tot botsingen met Russische belangen. Schermutselingen tusschen grenspatrouilles zijn steeds meer veelvuldiger geworden, waar ieder dezer twee naties zich hebben toegespitst op de verdediging van hunne invloedssferen.

Rusland, — die enkele jaren geleden in geen

enkel opzicht Japan in Azië zou hebben kunnen wederstreven — heeft in den laatsten tijd groote vorderingen gemaakt in militair opzicht en op militair-economisch gebied. Haar staande leger van 1.185.000 man evenaart thans elk ander op de wereld; hare eskaders vliegtuigen die hun bases hebben in de buurt van Wladivostok en Khabarovsk kunnen zoover opereeren dat zij met gemak Tokyo en andere Japansche steden kunnen bombardeeren, terwijl hare duikbooten, in de Japansche Zee opereerende, voor de Japansche verbindingslijnen zeer hinderlijk kunnen blijken te zijn. De Trans-Siberische spoorweg is tot het Baikalmeer van een dubbel spoor voorzien en een nieuwe lijn tusschen Taisjet en Komsomolsk is bijna voltooid; permanente soldaten-kolonisten zijn gevestigd langs den Siberischen grens; Rusland is bezig zich op snelle wijze voor te bereiden op den oorlog, die, naar algemeen wordt geloofd, komen zal.

Op dit oogenblik is zij nog niet gereed voor dien oorlog, evenmin wenscht zij dien of heeft zij hem noodig. Hare economische belangen vereischen geen

Een detachement mariniers uit Rotterdam heeft op de heide nabij de Harskamp schietoefeningen gehouden. — Een denkbeeldige vijand wordt met mitrailleurvuur bestookt.

grondstoffen; hare belangen zijn binnenwaarts ingesteld op zelf-ontwikkeling; zij is behoedzaam en op hare hoede, gereed om wat zij heeft op krachtige wijze te verdedigen tegen elke agressie? doch zij is momenteel nog heelemaal niet verlangend om verwikkeld te worden in een oorlog, noch voor de zaak van het communistisch maken van China, noch voor het bezit van enkele onbeheerde strooken wildernis in het hart van Azië. Haar probleem is in de eerste plaats zelfontwikkeling — dat, en een hardnekkig vasthouden aan dingen die reeds aan haar behooren.

✱

De Vereenigde Staten is in het Verre Oosten in de eerste plaats betrokken bij twee dingen: de Philippijnen en den handel. Een daarvan of beide is voldoende om Amerika in botsing te brengen met de politiek van Japan. De maritieme rivaliteit is van beteekenis in hare invloed op de publieke opinie en als een bijkomende irritatiemiddel ten aanzien van onze relaties met Japan, doch in werkelijkheid is zij meer een gevolg dan een oorzaak, omdat de vloot steeds een werktuig is geweest van de nationale politiek.

Onze politiek — evenals de politiek van zoovele andere naties — schijnt eene studie in contradicties. Wij weigeren om „Manchukuo” te erkennen en toch eischen wij dat Japan aldaar een politiek van de open deur handhaaft. Wij volgen een politiek van „goed buerschap” in het internationaal verkeer en

toch neemt ons nationalistisch tendens toe en versterken wij onze vloot en ons leger. Wij prepareeren ons om de Philippijnen hunne onafhankelijkheid te geven, en toch wenschen wij ons recht, om aldaar vlootbases te bouwen, te handhaven en nemen wij maatregelen om onze fortificaties in den Pacific te versterken en misschien ook te vermeederen.

Amerikaansche vliegtuigen weven een netwerk van luchtlijnen over den Pacific (daarmede Japan nog angstiger makend!) en wij verkoopen vliegtuigen aan China en leeren de Chineezzen het vliegen. Wij worstelen om de „open deur” voor onzen handel in China te handhaven (waar Japan op beleefde wijze die deur in „Manchukuo” heeft gesloten), terwijl wij terzelfdertijd den Japanschen handel (die voor ons in dollars gerekend van aanzienlijk meer belang is) met een arm omhelzen en probeeren om met de andere hand een tariefmuur op te zetten tegenover de goedkoope producten van Japan.

Het heden geeft geen klaar beeld van wat de Vereenigde Staten in het Oosten zullen gaan doen. De Philippijnen zijn gedurende een langen tijd beschouwd als een strategische verantwoordelijkheid en, als wij die eilanden zouden verlaten zonder in een enkel opzicht meer daarmede verbonden te zijn zoo zullen de meeste militaire en maritieme leiders zich zeker opgelucht voelen!

(Slot volgt).

Fukien door Japan bedreigd

door
C. Y. W. MENG.

Drie leden van het Japansche Kabinet gaven de Diet kennis van het „plan” van de Regeering om uit te zien naar een vreedzame economische expansie „Zuidwaarts”. Mr. Arita, Minister van Buitenlandsche Zaken vertelde aan het Lagerhuis, dat een dergelijke expansie heilzaam zal blijken te zijn zoowel voor de bevolking van Japan als voor die van de Zuid-Zee regionen. Hidejiro Nagata, Minister van Overzeesche Zaken, voegde er aan toe dat Japan steeds een politiek gericht naar het Noorden heeft gevoerd en dat het volk voelt dat thans de tijd is gekomen om zich Zuidwaarts te wenden. Admiraal Osami Nagano, Minister van Marine, openbaarde eveneens het plan van het Departement van Marine om een vreedzame „politiek van het Zuiden” te volgen. Dit gevoel, zooals dat werd uiteengezet door genoemde Kabinetsleden, was verantwoordelijk voor de invoering van een wet die voorziet in de beheersching van de scheepvaart-routes en ook voor de oprichting van de Formosan Colonization Company.

Dit bericht, zoo kort als het moge zijn, vertelt ons op duidelijke wijze dat Zuid-China spoedig hetzelfde lot zal ondergaan als Noord-China en dat Zuid-China spoedig in den greep van de Japansche agressie — militair, politiek en economisch — zal geraken.

Met Zuid-China bedoelen wij niet Hongkong, Macao, Philippijnen, Borneo, Ned.-Indië, Siam enz., want de Japansche militaire agressie en de politieke en economische expansie in die gebieden is een zaak die andere mogelijkheden aangaat zoodat het niet op onzen weg ligt om die hier te bespreken. Met Zuid-China bedoelen wij de Chineesche Provincies ten Zuiden van het Yangtze Vallei en langs de zee-kust, in het bijzonder de provincies Kwangsi, Kwangtung en Fukien.

Fukien is een van China's meest belangrijke kustprovincies. Doch anders dan Kwangsi en Kwangtung, waar de verdedigingsmiddelen in de laatste jaren beduidend zijn versterkt, is Fukien practisch onbeschermd. Gelegen op bijna een steen-worpsafstand van den aanvaller en zulks bijna zonder versterkte forten, zal de provincie Fukien inderdaad de eerste zijn die zal hebben te lijden van een buurman-aanvaller. Fukien zal inderdaad een

zeer gemakkelijke prooi zijn voor eventueele aanranders.

De Japansche poging om Fukien aan China te ontrukken heeft een lange geschiedenis. In 1898 — 26 April — eischte Japan, dat China zekerheid zou geven dat China geen enkel deel van Fukien aan welke mogendheid dan ook zou vreemden. In hetzelfde jaar eischte Japan concessies in Amoy en Foochow. In 1915, en wel in Groep IV van de beruchte „Eenentwintig Eischen” vorderde Japan dat „de Chineesche Regeering zich zou verbinden om aan geen enkele mogendheid een haven, baai of eiland langs de kust van China af te staan of te verpachten.” In Groep V eischte Japan dat „alvorens buitenlandsch kapitaal te leenen voor het ontginnen van mijnen, voor den aanleg van spoorwegen en voor de constructie van havenwerken in de Provincie Fukien, in de eerste plaats Japan moest worden geconsulteerd.”

Echter is vanaf 1898 tot voor kort de Japansche agressie in China hoofdzakelijk beperkt geweest tot Noord-China. Doch nu is Japan reeds in het bezit van practisch alle Noord-Oostelijke provincies (Mandsjoerije) en Jehol en practisch heeft Japan de heerschappij over Hopei en Chahar en daarom gaat de Japansche politiek nu een „defensieve politiek in Noord-China” en een „agressieve politiek in Zuid-China” voeren, waarmede dan bedoeld wordt dat de Japanners hunne positie in Noord-China wenschen te consolideeren en met hunne agressie door te gaan in Zuid-China. Fukien gaat hetzelfde lot tegemoet als tevoren Noord-China heeft ondergaan.

Op een gegeven moment, het was in den Zomer 1934, werd een groote manoeuvre in Formosa gehouden zooals tevoren nog nooit geweest en waaraan niet minder dan 50.000 menschen deelnamen, waarbij inbegrepen het leger, de luchtvaart, een divisie zware artillerie, een divisie luchtafweergeschut, leden van de Jeugd-Organisatie, leden van de National Defence Association en studenten. De imaginairre vijand zou Amerika zijn. Volgens de berichten was het zuiver met de bedoelling om een plan te ont-

werpen voor de Japansche heerschappij over de provincie Fukien, om een „Japansche vlootbasis“ op te richten en ter vaststelling van een „buitenlinie van verdediging in den Pacific“ dat de Japansche marine-autoriteiten en de Gouverneur-Generaal van Formosa besloten tot het houden van de zoogenaamde „Oppositie Shore Conference“ (Fukien is namelijk vlak tegenover Formosa gelegen). Er werd besloten om te beginnen met 1934 ieder jaar in den herfst zulk een conferentie te houden. Deze conferentie moet worden bijeengeroepen door den Gouverneur-Generaal van Formosa en zal moeten worden bijgewoond door de Japansche Consul-Generaal en consuls in Zuid-China, door de Japansche militaire en marine attachés in China en zal regelmatig zich moeten bezighouden met een bespreking van de politiek die gevoerd moet worden ten opzichte van Zuid-China, in het bijzonder ten opzichte van de provincie Fukien.

De eerste conferentie van dezen aard werd op 18 Juli 1934 gehouden ten kantore van den Gouverneur-Generaal van Formosa in de hoofdstad van Formosa. De Gouverneur-Generaal was de voorzitter van de conferentie. Zij werd bijgewoond door de Japansche consuls van Amoy, Foochow, Swatow, Canton, Hongkong; de Directeuren van het Bureau van civiele zaken, van politieke zaken, van cultureele zaken en van koloniale zaken van het Formosaansche Gouvernement, voorts door de gedelegeerden aangewezen door het Tokiosche ministerie van Buitenlandsche Zaken, van Kolonie en door de Japansche legatie in China. De conferentie duurde drie dagen. Een beschouwing van de agendapunten van die conferentie doet ons zien dat de besprekingen over de meest uiteenlopende kwesties gingen, waaronder diplomatieke, rechtskundige, politioneele, cultureele, koloniale, militaire en maritieme zaken. Het zou ons te ver voeren om hier de notulen van die conferentie te publiceeren, die later werden gepubliceerd door het secretariaat van den Gouverneur-Generaal van Formosa. In het kort waren de resultaten van die conferentie de volgende:

1. De „Outside Affairs Section“ van het Gouvernement Formosa behoort opnieuw te worden in het leven geroepen, teneinde den Gouverneur-Generaal de behandeling van diplomatieke zaken gemakkelijker te maken.
2. Stappen dienen te worden genomen om de Japansche markt in Zuid-China te vergrooten; in het bijzonder de markt in Fukien, welke door Japan behoort te worden gemonopoliseerd.
3. Aan de Formosanen behoort de vrijheid te

Mondspoelen met **ODOL** verkwikt en verfrist!

U beschouwt het dagelijksche bad als een noodzakelijkheid en weldaad voor het lichaam.

**Spoelt U echter ook dagelijks
den mond met ODOL?**

U zult verbaasd zijn, hoe dat verkwikt!

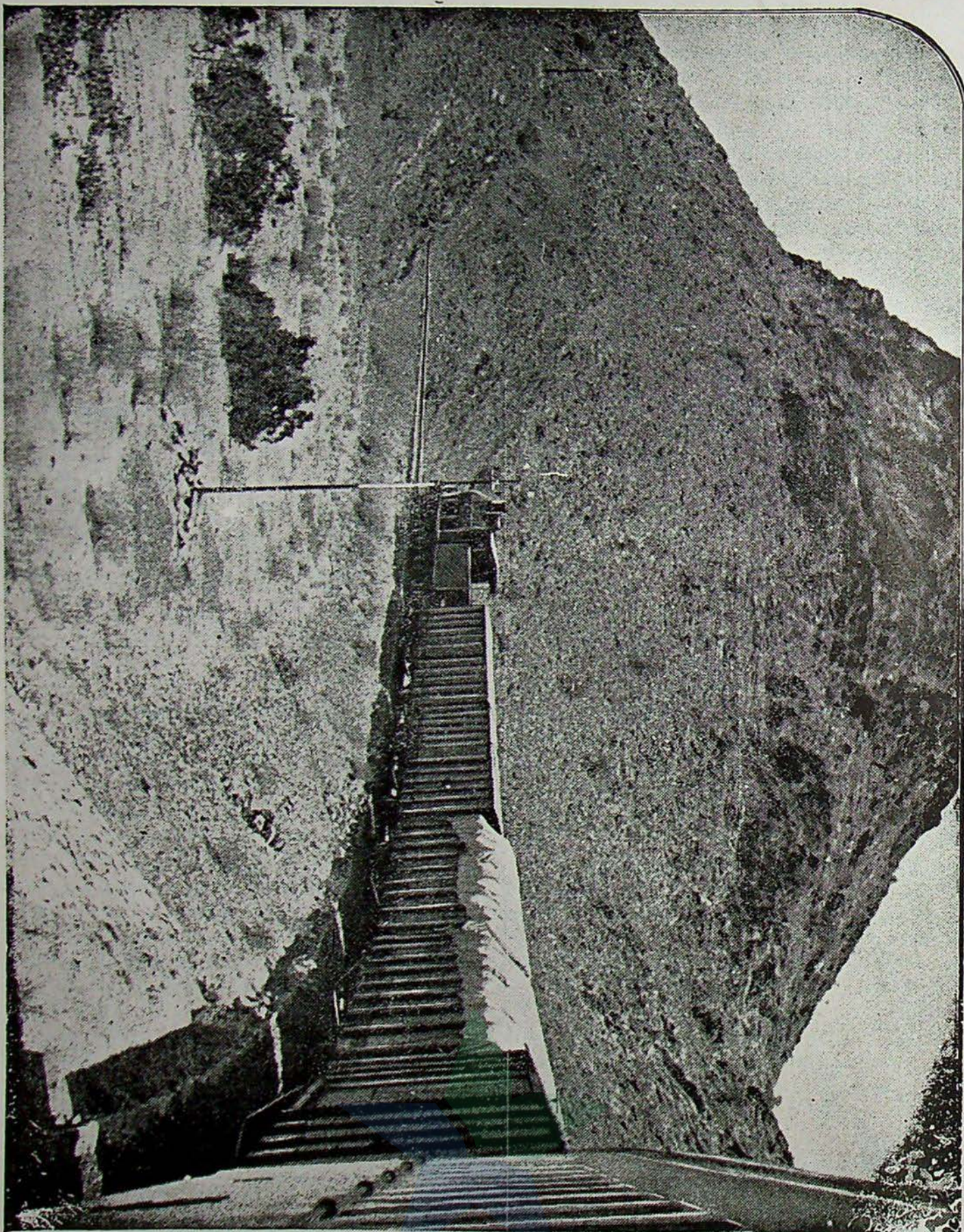
Geheel afgezien van zijn desinfecteerende werking geeft ODOL den mond een gevoel van frisheid en een zuivere adem— aangenaam voor U en Uw medemenschen!

worden gegeven om vrijelijk naar Cihna te gaan, teneinde aldaar economische onderzoekingen te doen. Voorkomen dient te worden dat Chineesche revolutionnaire gedachten in Formosa binnendringen, evenzoo dient belet te worden dat Formosanen die met de Chineezzen sympathiseeren het land uitgaan.

4. Stappen dienen te worden genomen om dumping van Formosaansche steenkool in Zuid-China mogelijk te maken.
5. Practische maatregelen dienen te worden ontworpen om de immigratie van Formosanen in Fukien te bevorderen.

Uit het bovenstaande kan men zien dat de politiek van de eerste „Oppositie Shore Conference“ van zeer agressieven aard is voor Zuid-China. Het beoogt niet alleen de economische exploitatie van Zuid-China en in het bijzonder van de provincie Fukien, doch ook het occupeeren van Fukien om aldaar een Japansche Aziatische militaire basis te maken.

(Slot volgt).

Op weg naar Djibouti.

Het Rijk Der Vrouw.

Het dragen van sieraden

EENVOUD IS HET KENMERK VAN HET WARE.

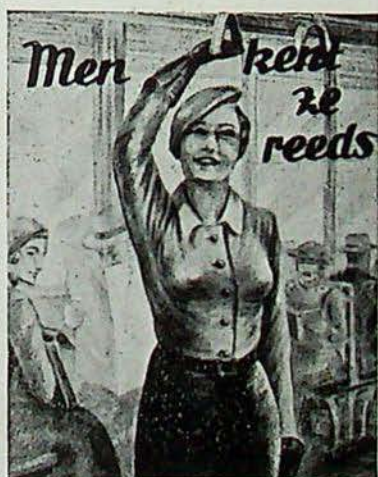
Het is alweer vele jaren geleden, dat welhaast iedere vrouw in het bezit was van een bijouteriekistje. Sierlijk waren die kistjes van sandel- of rozenhout, gevoerd met rood satijn en verdeeld in een aantal vakken, waarin de smalle gouden kettinkjes, medaillons, ringen met robijnen en kleine diamanten, bloedkoralen oorhangers en armbanden, kornalijnen broches en bij enkele uitverkorenen een paarlen ketting of een stel brillanten oorknoppen, rustten op de gewatteerde zijde.

Een kleine safe was het: het slot was kunstig gesmeed en het sleuteltje had een eigen plaats in de linnenkast, waarvan de sleutel weer veilig opgeborgen lag in het sleutelmandje. Bij iedere gelegenheid kwam een passend sieraad te voorschijn om de vrouw te tooien en met het klimmen der jaren maakte het eenvoudige medaillon aan het smalle gouden kettinkje van den tienden verjaardag, plaats

voor den ring met robijnen en zoo verder tot het oude dametje haar zwart kanten fichu bevestigde met een eenvoudige diamanten broche.

Sindsdien zijn de imitaties, de halfedelsteenen en de glazen namaaksels in de mode gekomen en nu is iedere vrouw in staat zich een of meerdere van die kunstige imitaties, sierselen van origineele samenvoeging of apart gezette halfedelsteenen, aan te schaffen.

Het is voor de goed-gekleede vrouw vanzelfsprekend geworden om bij een nieuw toilet een harmonieerend sieraad te koopen in een van die kleine winkels, die steeds weer een enorme verscheidenheid van de nieuwste snufjes op dat gebied ten toon spreiden. Als de japon dan afgedaan heeft, verdwijnt het kleinood eveneens uit de dagelijksche garderobe. Het wordt opgeborgen in een gewoon doosje of slingert nonchalant in een la van de toilettafel. Hermetisch gesloten doozen zijn niet meer noodig.

en verheugt zich elken morgen opnieuw over de stil bewonderde medereizigster. Mooi is dit figuur en die natuurlijke ongedwongen bekoorlijkheid. Een vrouw met onberispelijke lijn zal steeds haar stille bewonderaars hebben. Hoe staat het echter met Uw figuur. Is zij wellicht onvoldoende ontwikkeld of gebrekkig? Leest U het 48 bldz. dikke boek (wordt op aanvraag GRATIS toegezonden): „Hoe verkrijg ik een onberispelijke buste?” met 36 afbeeldingen en wetenschappelijke inlichtingen over oorzaken, verwijdering en bewezen succes, door het eerste, sinds 7 jaren klinisch beproefde en medisch aanbevolen

MAMMOFORM

Gegarandeerd onschadelijk. De vervaardiging geschiedt onder voortdurende wetenschappelijke contrôle van den openbaar benoemden beeedigden rechtbankchemiker Dr. Wirth, evenals van een door den staat erkenden apotheker. „MAMMOFORM” werd met de hoogste onderscheiding: Gouden Eereschild en Diploma bekroond.

AESCULAP. CHEM. PHARM. FABRIEK, ..Berlijn.
Importeurs: R. BRAENDLEIN Chemicaliënhandel

Batavia-Centrum, Kramat 41, Tel. Bat.-C. 4964
Soerabaia, Embong Tandjoeng 28, Tel. No. Zuid 2505

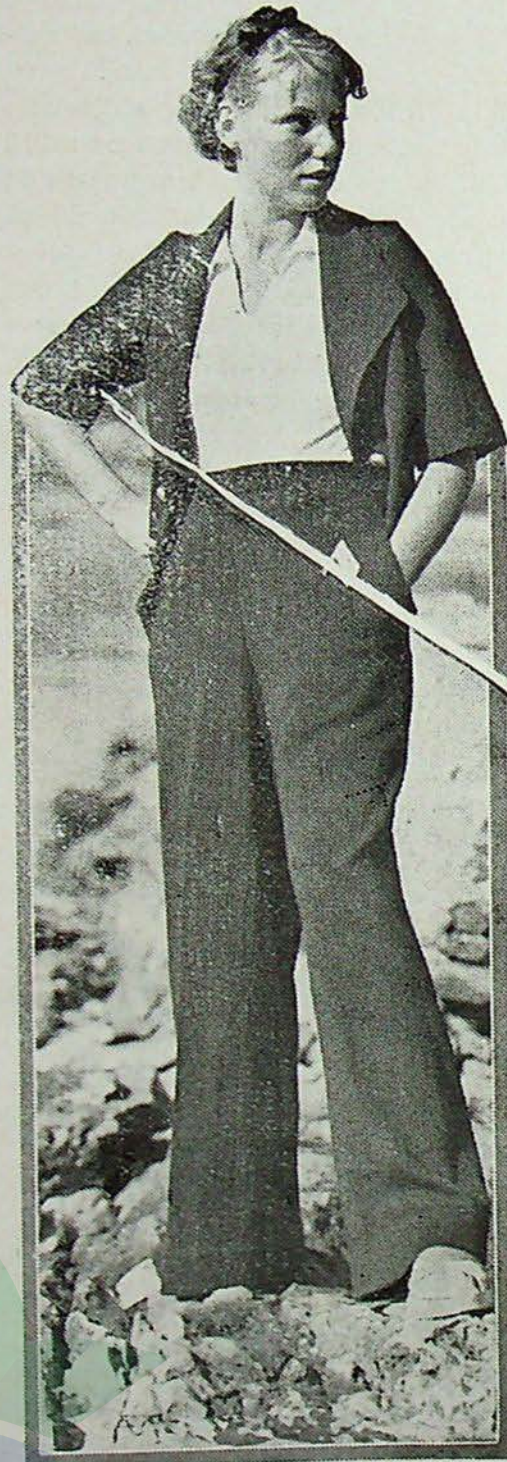
Een deux-pièces van staalblauwe wollen stof, sportief en zeer geschikt voor de wandeling. Kokardes van dezelfde stof dienen als sluiting en vormen tevens een aardige garnering.

De enkele malen, dat de vrouw in de gelegenheid is de werkelijk waardevolle sieraden, waarvan zij er toch wel één minstens bezit, te dragen, bijvoorbeeld bij een zwarte namiddagjapon en natuurlijk bij het avondtoilet, worden dan weleens te baat genomen om of het eene echte kleinood te combineren met een waardeloos prul of een uitstalling te maken van alles wat zij heeft. En daardoor berderft zij juist het effect er van. Eén werkelijk mooie ring aan een goed verzorgde, blanke hand, een kleine diamanten clips aan de ceintuur van 'n japon, die enkel door materiaal en snit haar goede afkomst en den smaak van de draagster verraad, of een fijne hanger in het décolleté van een avondjurk, geven juist het vereischte cachet. Maar niet een etalage van alle sieraden, zooals drie ringen aan iedere hand, een rij van armbanden, alle van verschillend maak-

sel en kleur, of een diamanten plaquette van een decimeter in het vierkant aan de halsuitsnijding.

Kleurverhouding:

Bijzonder mooi door haar eenvoud is een combinatie van oorhangers, haarspeld en ring in eenzelfde steensoort, of een miniatuur uit die oude

DE MODE VAN DEN DAG. — Nu het weer zomerallures aaneemt: een driedeelig ensemble voor aan 't strand of op het water. Het bestaat uit felrood jasje en pantalon van wollen tricot en een effen witte shirt.

Elken dag
één Kodak

gratis

ter waarde van **f 36.-**

Wij introduceeren in Nederlandsch-Indië onze **MADY ROYAL**, een toiletzeep waarvan wij weten, dat zij aan de hoogste eischen voldoet. Om echter een ieder vlugger met de uitmuntende kwaliteit van deze nieuwe zeep bekend te maken, geven wij

elken dag één KODAK

(het nieuwste model 1936)

CADEAU

U hebt daar weinig of niets voor te doen.

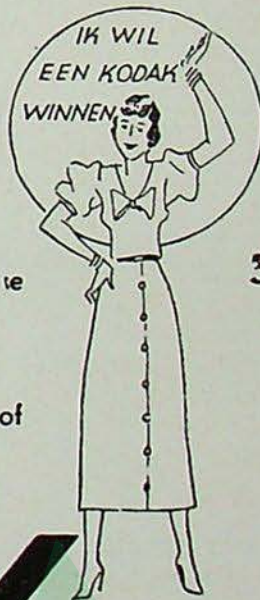
KIJKT HIERNAAST

en weest overtuigd, dat ook op U één of meer KODAK'S staan te wachten.

1 Koopt bij Uw leverancier 1 stukje **MADY ROYAL**.
In het omhulsel van elk stukje zit een wedstrijdformulier.

2 Beschrijft, onverschillig in welke taal, op dat formulier in hoogstens 40 woorden de eigenschappen van **MADY ROYAL**. Wij stellen Uw oordeel over de kwaliteit, parfum, zuinig verbruik en verpakking zeer op prijs.
Elken dag wordt de beste inzending beloond met een **KODAK** (het nieuwe model 1936), welk toestel gratis aan den winnaar wordt toegezonden.

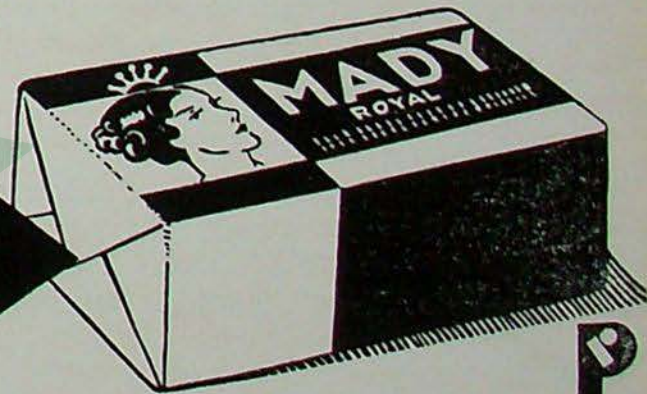
3 Zendt één ingevuld formulier met 3 complete omhulsels aan: **MADY ROYAL**, Post-Box No. 60, Batavia-C. Een ieder mag zooveel formulieren inzenden als hij wil, mits elk formulier vergezeld gaat van 3 complete zeep-omhulsels.

MADY
ROYAL

per
stuk
11 ct.

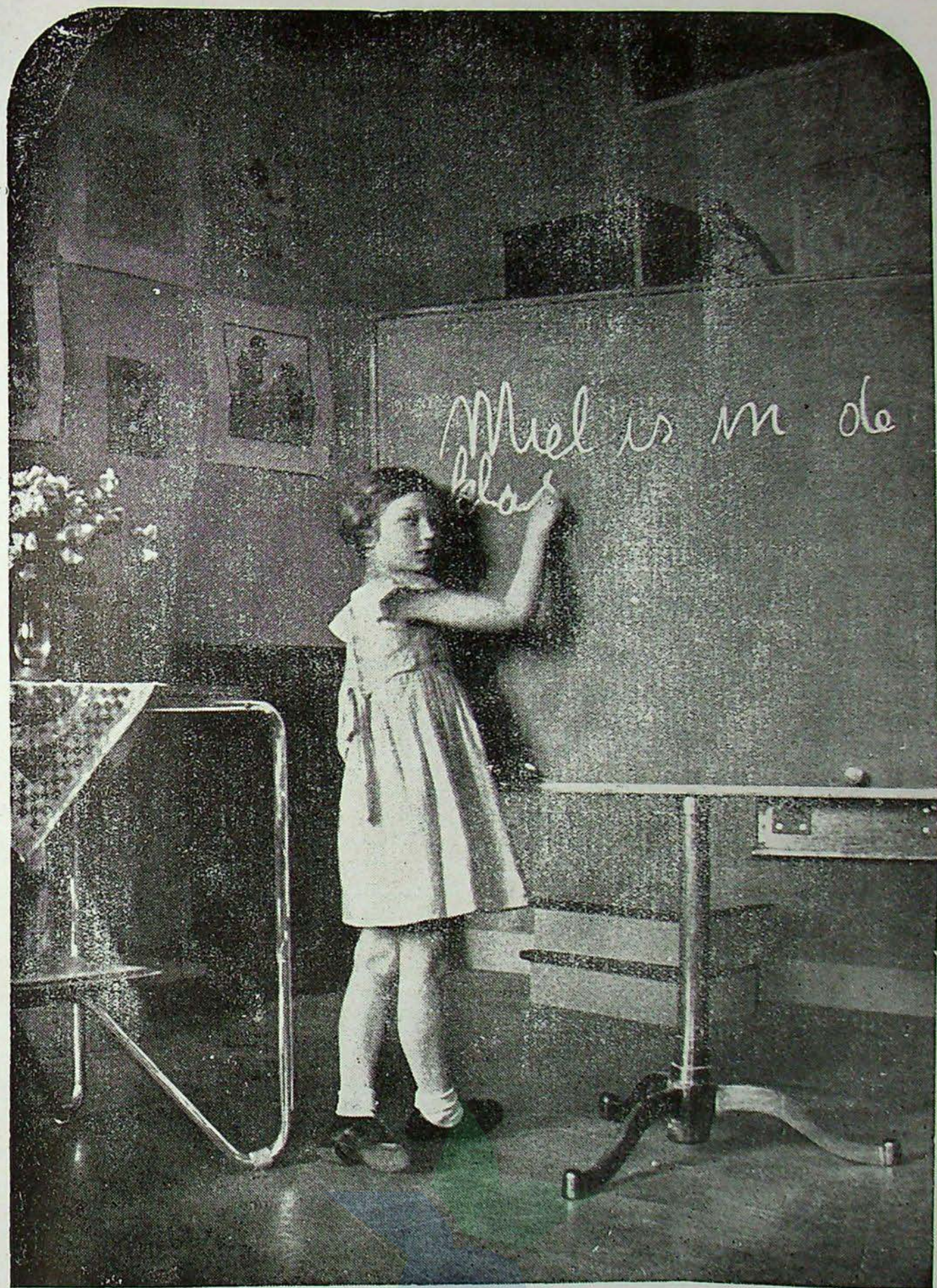

Kroonprins Olaf van Noorwegen en zijn gemalin, prinses Martha van Zweden, brengen de mooie, warme dagen door op hun zomerverblijf, het kasteel Skaugum bij Oslo. — De dochtertjes van het kroonprinselijk paar, de prinsesjes Ragnhild (links) en Astrid spelen moedertje in de tuinen van het kasteel.

sandelhouten doos van grootmoeder, gedragen bij een licht avondtoilet met geen andere versiering dan de bijzondere coupe.

Zooals dikwijls de schoonheid van een antiek meubel tegen den achtergrond van een moderne

stoffering wordt geaccentueerd, kan ook het antieke sieraad in lijn en glans winnen bij een moderne japon, mits de zuivere kleurverhouding gevonden wordt en den eenvoud, die het antieke sieraad eigen is, geen geweld wordt aangedaan.

OOK een prinsesje moet leeren, dikwijls nog meer dan andere meisjes. Zoo is er in het Koninklijk Paleis te Brussel een school ingericht, waar prinses Josephine-Charlotte van België te zamen met enige vriendinnetjes de noodige kennis opdoet. — Het prinsesje in de klas tijdens de les in Nederlandsche taal.